

Mezioborové setkání přineslo jiné pohledy na historii, právo i AI

27.7.2026 - Petra Jungwirthová | Ústav pro studium totalitních režimů ČR

(27. 7. 2026) - V pátek 24. července hostil přednáškový sál Casa Silencioza v Novém Bydžově již IV. ročník Novobydžovského kolokvia. To tradičně propojuje specialisty z různých vědních i společenských oborů a profesí, včetně zástupců Ústavu pro studium totalitních režimů. Setkání nabídlo bohatý program zaměřený na historická a společenská témata. Jedním z iniciátorů a spoluorganizátorů akce byl historik ÚSTR Martin Tichý.

Účastníci kolokvia si vyslechli řadu odborných příspěvků: Východoevropský kontext do programu vnesl **Libor Svoboda**, který se ve své přednášce věnoval starším dějinám Ukrajiny. Obrazy z filmové historie a jisté aspekty umělé inteligence (AI) i její chybovosti sarkasticky analyzoval **Petr Kopal**. Soudce Martin Fedorko přítomným přiblížil profesní i osobní odkaz významné české právničky Elišky Wagnerové. Zdůraznil mimořádnost její osobnosti, právní kariéry i specifického přístupu k profesním otázkám, který byl formován jejími celoživotními zkušenostmi. Galerista Jan Beneš připomněl v Čechách zapomenuté malířky, jejichž uměleckou tvorbu i osud ovlivnil život za hranicemi vlasti. Pedagog a kriminalista Miloslav Fátor oživil památku dnes již opomíjené političky Heleny Koželuhové a upozornil na politické i společenské limity demokratických stran před únorem 1948. Hana Jarošová vystoupila s příspěvkem o vzniku Pomníku dětských obětí války v Lidicích a o jeho autorce, sochařce Marii Uchytlové. Součástí programu měla být také přednáška **Jiřího Urbana** věnovaná fatálním důsledkům kolektivizace na životy hospodářů a jejich rodin. Přestože se tento příspěvek nakonec neuskutečnil, jeho zařazení do programu připomnělo význam tohoto tématu pro poznání moderních československých dějin a dopadů komunistického režimu na český venkov.

„Novobydžovské kolokvium dlouhodobě ukazuje, že poznání nevzniká v uzavřených disciplínách, ale především v otevřeném dialogu.“

„Novobydžovské kolokvium dlouhodobě ukazuje, že poznání nevzniká v uzavřených disciplínách, ale především v otevřeném dialogu. Když se setkávají historici, právníci, pedagogové, kriminalisté, galeristé i odborníci na nové technologie, vzniká prostor pro nové interpretace minulosti i lepší porozumění současným společenským výzvám. Právě mezioborová spolupráce je dnes nezbytná, pokud chceme moderní dějiny nejen zkoumat, ale také srozumitelně představovat veřejnosti. Jsem rád, že se Ústav pro studium totalitních režimů mohl na organizaci této akce podílet a přispět k diskusi, která propojuje historickou paměť s aktuálními tématy současné společnosti,“ konstatoval historik **Ústavu pro studium totalitních režimů Martin Tichý** a současně dodal, že za úspěšný průběh akce patří poděkování vedoucímu Městského muzea v Novém Bydžově Janu Kohoutovi, který se významně podílel na organizaci letošního ročníku. *„Setkání zároveň potvrdilo, že podobné regionální odborné akce mají významný přínos nejen pro akademickou obec, ale i pro popularizaci historie a posilování veřejné debaty o moderních dějinách.“* dodal **Martin Tichý**.

Čtvrtý ročník Novobydžovského kolokvia znovu potvrdil, že moderní dějiny nelze zkoumat izolovaně. Jejich porozumění vyžaduje propojení historického výzkumu s právem, kulturou, společenskými vědami i technologickými inovacemi. Právě tato otevřenost různým perspektivám činí z kolokvia jedinečnou platformu pro odbornou diskusi i sdílení zkušeností.

ZPRACOVALA: **PETRA JUNGWIRTHOVÁ**
FOTO: **ÚSTR / Archiv Martina Tichého**

<https://www.ustrcr.cz/mezioborove-setkani-prineslo-neotrele-pohledy-na-historii-pravo-i-ai>